

A nemzeti ünnepen újabb kultúrkinccseket tett szabadon elérhetővé az OSZK

2024/03/15

Kölcsey Ferenc prózai műveinek és hat, eddig ismeretlen verstörődékének, Szendrey Júlia leveleinek és verseinek kéziratai, továbbá 19. századi fotográfiák, köztük az Egressy család dagerrotípiái váltak mindenki számára hozzáférhetővé az OSZK *Copia* és *Fotótér* elnevezésű tartalomszolgáltatásában.

[1]

Az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából Kölcsey Ferenc prózai műveinek és hat, eddig ismeretlen verstörődékének, valamint Szendrey Júlia leveleinek és verseinek **kéziratai**, továbbá **19. századi fotográfiák**, köztük az Egressy család dagerrotípiái váltak

mindenki számára szabadon hozzáférhetővé és letölthetővé az OSZK [Copia](#) [2] és [Fotótér](#) [3] elnevezésű tartalomszolgáltatásában.

Különleges helyszínén, a magyarság emblemikus verseinek (*Himnusz*, *Szózat*, *Nemzeti dal*) teret adó [Vershaza kiállításának](#) [4] keretei között tartott **sajtótájékoztatót** az OSZK 2024. március 15-én. A nemzeti ünnepen a magyar kultúra felbecsülhetetlen értékeivel gazdagodott az online tér. Az ünnepi eseményen Rózsa Dávid, az OSZK főigazgatójának köszöntőjét követően beszédet mondott Vitézy Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára.

A program Földesi Ferenc, az OSZK Kézirattár vezetőjének előadásával folytatódott a Copia digitális kézirattár létrehozásának tartalmi kritériumairól, illetve Kölcsey Ferenc és Szendrey Júlia újonnan digitalizált kézíratairól, ezt követte Sárközy Réka, az OSZK Történeti Fénykép- és Interjútár vezetőjének bemutatója a 19. századi gyűjteményünk újonnan digitalizált dagerrotípiáiról, valamint ezek készítéséről.

[5]

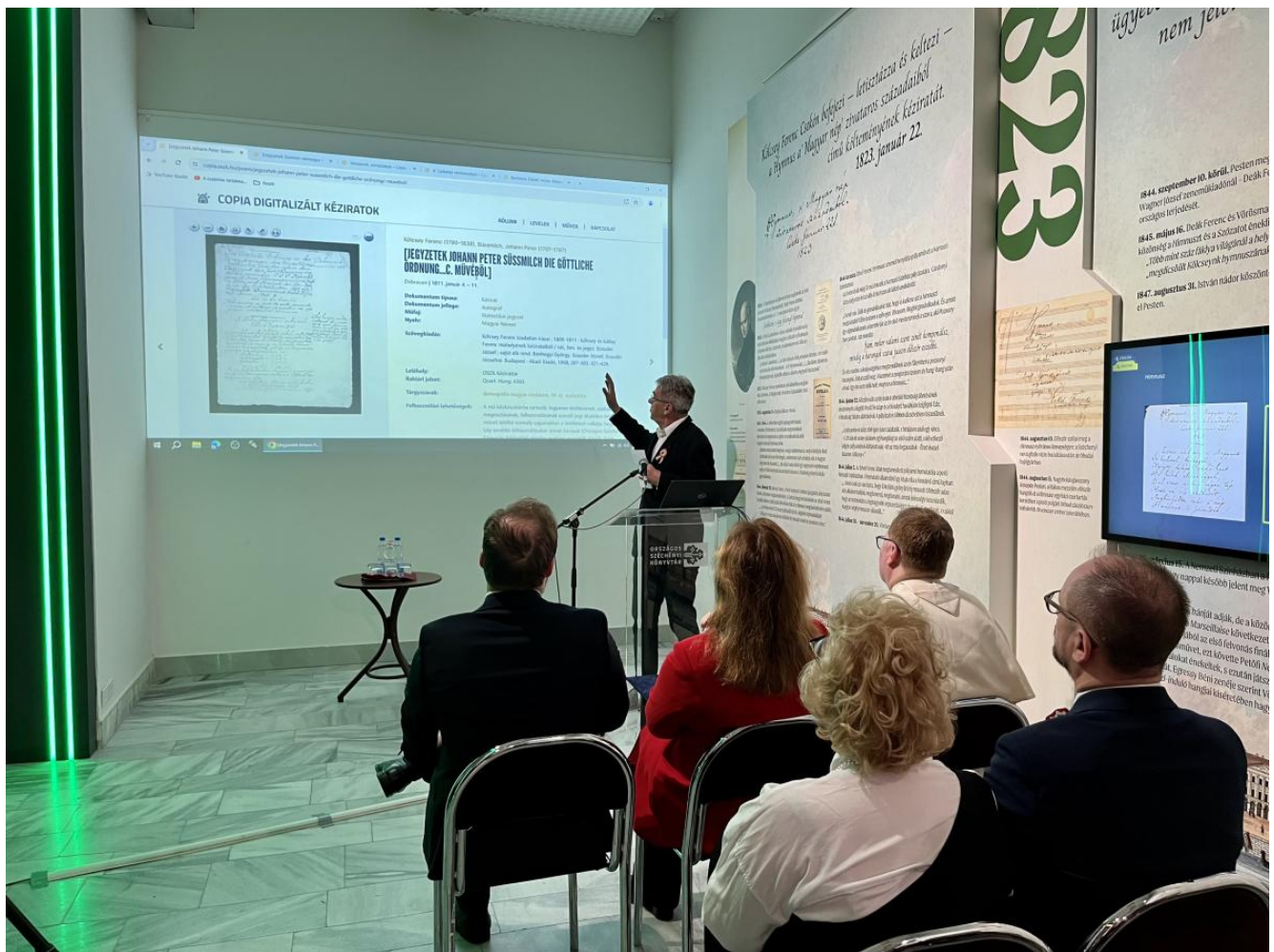
[6]

Rózsa Dávid, az OSZK főigazgatója köszöntőjében hangsúlyozta: „A nemzeti könyvtár jelentése egybeesik a kulturális gyarapodással, a kulturális gazdagsággal, amelynek láthatóvá tételéhez elengedhetetlen az a mesterségbeli tudás, amelyet a könyvtár szakemberei birtokolnak. A láthatóvá tétel jelenti a nemzeti könyvtár identitásának lényegi pillérét, amellyel szerepet vállal a nemzeti ünnepben, és abban, hogy bármikor elérjük, értelmezzük történeti alakzatainkat, kulturális motívumainkat. 2023-ban digitalizált 13 millió oldalunkkal máris Európa legszűkebb élmezőnyébe tartozunk, idén év végéig elérjük a 14-15 millió digitalizált oldalt, és terveink szerint néhány éven belül szeretnénk megvalósítani az akár 60 millió oldalas kapacitást is. Kötelességünknek érezzük, hogy mindenki könnyedén hozzáférjen a nemzeti könyvtár kincseihez, amelyek mindannyiunkhoz tartoznak.”

Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettese ünnepi beszédében elmondta: „A mai találkozásunkra készülve ráleltem egy igazságra: a könyvtár lelke éppen, hogy nem a könyv, hanem a könyvtáros. A könyvtáros nélkül a könyvtár valójában nem is könyvtár, csak raktár lenne. Ahol megjelenik egy könyvtáros, egy tudományos munkatárs, egy kutató, akár egyetlen kötet nélkül, csak a szívébe, lelkébe beleégett versekkel, sorokkal, fejezetekkel is képes csodát tenni, elvarázsolni a szépre és jóra vágyókat.”

[7]

[8]

Dezsényi Daniel veszi. Második megkövetelt
Ettől Fester. Mattner János Tamásnál 1816

A Poeta is kassificator az életmódjával egymástól, mine Archimedes is az Acs, amara li a machinai Engondol ta, ez li az utmutatis present kifiragta. A Poeta vag cseleredetesi vag érzést ring, s ez által vag oly érzalmeresi feje li püveinéből, melyeken ő maga felül, emelte magái, hog magasabb nőő portyábol ammal bizonyosabban munkálódhassék, mine Homér is Söthe, vag oly érzetelre ragad el, melyet önn lebelében rajognak, mint Euripides és Schiller. Ig vag amug soha sem mond egyebet mine a mi az ember ben es ember lönül van, de nála a "körönpégg tárgy bizonyos idealizást nyer, oniként Figurnak evesek alatt a mindennapi ember portraiffja, az az, hog ő mindent bizonyos varárral által megszobbi, s ime a tiok, ime a Kánon, melyet meg Aristoteles felállított: eis to kraszon!

feladatok: és so kérték.
Ha ezen princípiummal gyújtjuk meg a Krisztus-fát
lyájai, és alajuk a magyar költés történetét felvilág
osítani: úgy talán találjuk, hogy nálunk versificator
aink ugyan nagy számban, de főkéint felette kicsiny
ben voltak, és vagnak. Mind azon is és nem is
nemzedék közt, és Európában a Névtől fogva a
Tájiig tartóknál, nincsen talán ez is, mellynél a köl
tőnek való helye oly élesen geyedek volna fel,
mint a Magyaroknál, és mellynél az felgyújtás után
is annyira nem ottomán, annyira idegenet látva
nek. Az Emléletről régieltől irójától fogva
Tinódi, és ettől Gyöngyösi Áronig, nincs egyetlen eg
y verselő is, és osztrákai körökben figyelem érdemelt
csak Zrínyi Miklós, és iva ez az egyetlen eg is az itáliai
proefszerűen gyújtá meg lámpájával, men a Sirénánét
minden fordulataiban, sőt szinte minden sorában ne
létük a Megszabadult Jerusálemnek nyomait?

Egy Recevens azt monda, hogy a londoni egyházak alatt lakó Nemzetek Szűlség a szépebb és romános tájaron él.

Donor Theodore Guild
 Executed at Stockholm.
 49 / 51.

258

[9]A jeles napon **Kölcsey Ferenc** (1790–1838) esztétikai, nyelvtudományi dolgozatait, továbbá kivonatokat nyelvészeti, statisztikai-demográfiai munkákból és nem utolsósorban fontos kritikákat tettünk közzé, köztük a híres [Berzsenyi-kritika \(recenzió\)](#). **[9]egyetlen példányban fennmaradt, teljes, autográf kéziratát.** Kölcsey recenziója a magyar irodalom talán legelhíresültebb kritikája. Kölcsey műveinek kritikai kiadása sem ismeri azt a [hat verstöredéket-vázlatot](#) [10], amelyet egyetlen kéziratoldalra jegyzett fel a költő – ezek is most láttak napvilágot a Copia-gyűjteményben.

Petőfi Sándor felesége, **Szendrey Júlia** (1828–1868) költőként és műfordítóként is jelentős életművet hagyott hátra az utókor számára. Szépírói tevékenysége a magyar irodalom részeként különleges jelentőséggel bír. Munkatársainknak köszönhetően a Petőfi-hagyatékából származó kincsek, Szendrey Júlia [89 verse és 85 levélből álló levelezése](#) **[11]** mostantól szintén olvashatók a **Copia-gyűjteményünkben**.

[12]Fotótér tartalomszolgáltatásunk is újabb kincsekkel gyarapodik. Online tartalomszolgáltatásunk legújabb, unikális darabjai **Egressy Gábor** (1808–1866) két arcképe, valamint a fiairól, Ákosról és Árpádról készített kettős portré. A szabadságharc korának egyik legismertebb színésze barátja volt Vörösmartynak és Petőfinek is. Egressy Gábor életének egyik csúcspontja volt, hogy 1848. március 15-én elszavalta a *Nemzeti dalt*, megszakítva a *Bánk bán* előadását a Nemzeti Színházban.

1986 óta most láthatja először a nagyközönség Egressy Gábor két korai portréját, a [fiait ábrázoló dagerrotípiá](#) [13] pedig még sosem volt nyilvánosan látható.

A Fotótér tartalomszolgáltatásban a nemzeti könyvtár most nemcsak az Egressy-dagerrotípiákat, hanem közel ezer vizitkártyát, kabinetfotót és egyéb [portrét](#) [14]tett böngészhetővé, kutathatóvá és mindenki számára ingyenesen felhasználhatóvá.

[15]

[16]

Nyílt napunkon egész napos családi rendezvénysorozattal, többek között korai fényképritkaságok bemutatásával, szabadulószobával, játszóházzal, vezetett épületsétával, raktárbarangolással, a nemzeti ünnephez kapcsolódó Vershaza kiállításunk tárlatvezetésével vártuk látogatóinkat.

A március 15-i nemzeti ünnepen is elsősorban arra törekedtünk, hogy az egész család számára értékes, érdekes programokat kínáljunk, amelyek segítségével a legkisebbeket is elvezetjük az írott szó, az olvasás kultúrája felé.

2024/03/15 - 12:03

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/nemzeti-unnepen-ujabb-kulturkincseket-tett-szabadon-elarhetove-az-oszk_243015

Hivatkozások:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_20.jpg

[2] <https://copia.oszk.hu/>

[3] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/>

[4] <https://www.oszk.hu/kiallitasok/vershaza-himnusz-szozat-nemzeti-dal-%E2%80%93-3-emblematikus-lett-verseink>

[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_19.jpg

[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_18.jpg

[7] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_22.jpg

[8] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_21.jpg

[9] <https://copia.oszk.hu/poem/berzsenyi-daniel-versei-masodik-megbovitett-kiadas-1816/>

[10] <https://copia.oszk.hu/poem/verssorok-sorvazlatok/>

- [11] https://copia.oszk.hu/kereso/#adv=%5B%7B%22f%22%3A%5B%7B%22f%22%3A%22szerzo%22%2C%22v%22%3A%22Szendrey%20J%20%22%2C%22c%22%3A%22%3D%22%7D%5D%2C%22o%22%3A%22AND%22%7D%5D&adv_op=AND
- [12] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-gabor-ulo-kepmasa-2/>
- [13] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-akos-es-arpad-kepmasa/>
- [14] <https://fototer.oszk.hu/kereso/#kulcsszo=portr%C3%A9f%C3%A9nyk%C3%A9pez%C3%A9s>
- [15] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_14.jpg
- [16] https://oszk.hu/sites/default/files/Sajtotajekoztato_240315_17.jpg
- [17] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [18] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>